

Leltárhiany miatti felelősség

Kedves Partnereink!

A gazdálkodó – a működési feltételeinek kereti között, illetve a tulajdonosi érdek védelmét érvényesítvén - az eszközeinek, készleteinek (anyagok, áruk, terméke) gondos őrzésével belső munkatársat vagy külső megbízottat bízhat meg. A megbízott személy köteles a rábízott eszközöket gondosan őrizni, szabályszerűen kezelni, a mennyiségi változásokat megfelelően dokumentálni.

Előre kell bocsátani, hogy **nem minden készlethiany tekinthető leltárhiany**nak, hiszen bizonyos anyagoknál, áruknál vannak természetes veszteségek is. Ezt nevezik **kálónak**.

Leltárhianyról akkor beszélünk, ha a hiány ismeretlen okból keletkezett. Amikor a hiány oka ismertté válik (pl. lopás, kötelezettségszegés), a leltárfelelősség szabályai már nem alkalmazhatók.

A Munkatörvénykönyve (Mt.) a **leltárhianyért való felelősséget négy feltétel együttes meglétéhez köti**. Ezek teljesülése esetén a munkavállaló vétkességére tekintet nélkül felelősségre vonható:

- a felek kötöttek leltárfelelősségi megállapodást az adott leltári időszakra (két leltár között eltelt időre),
- megtörtént a leltárkészlet szabályszerű átadása-átvétele,
- sor került a leltárhiany törvény szerinti megállapítására,
- a felelős személy az adott munkakörben vagy munkahelyen legalább a leltáridőszak felében munkát végzett.

A leltárhiany megállapítása esetén a leltárhianyért felelős dolgozóval szemben a felmondás jogszerű, ha bizonyított, hogy a hiány a munkavállalók kötelezettségszegésével okozati összefüggésbe hozható.

Az **írásban megkötött egyéni leltárfelelősségi megállapodásban** rögzíteni kell a leltári készletnek azt a körét, amelyért a munkavállaló felelősséggel tartozik.

Lehetőség van **csoporthoz tartozó leltárfelelősségi megállapodásra is**. Akkor van ennek reális alapja, ha az adott készletet több személy kezeli.

A leltárfelelősségi megállapodást kötelező írásban foglalni, ez érvényességi feltétel, leltári felelősségre kötelezést egyoldalúan nem rendelhet el a munkáltató.

A leltárfelelősségi megállapodás megszűnik, ha a munkavállaló munkakörének megváltozása folytán a leltári készletet már nem

kezeli. A munkavállaló a leltárfelelősségi megállapodást – de csak a leltáridőszak utolsó napjára - indokolás nélkül írásban felmondhatja.

A **leltárhiány megelőzésére** – és egyben a gazdálkodó és a készletek őrzésével megbízott személy biztonság érdekében – a gazdálkodónak nagy körültekintéssel és szakértelemmel kidolgozott **szabályzattal kell rendelkeznie**. Ennek keretében kell meghatározni – többek között:

- azoknak az anyagoknak, áruknak a körét, amelyek után az anyag jellegére, méretére, a raktározás vagy a tárolás feltételeire való tekintettel forgalmazási veszteség számolható el,
- a forgalmazási veszteség elszámolható mértékét,
- a leltári készlet átadásának és átvételének módját és szabályait,
- a leltárhiány vagy a leltárfelelősség megállapítására irányuló eljárás rendjét,
- a leltári készlet biztonságos megőrzését szolgáló munkáltatói kötelezettségeket.

Leltározásnál azoknak a személyeknek is **jelen kell lenniük**, akik adott eszközök, készletek felelős őrzésével vannak megbízva. Ha ez nem megoldható, akkor a munkáltatónak kell a megőrzéssel megbízott személyt képviselő érdektelen személyt kijelölnie.

A leltárfelelősséggel tartozó munkavállaló **felelősségének mértéke:**

- a készletet egyedül kezelő személynél a **hiány teljes összege**;
- nem felelős munkavállaló közreműködésekor legfeljebb 6 havi távolléti díj;
- csoportos leltárfelelősségi megállapodás esetén a kártérítés mértéke nem haladhatja meg a megállapodást kötött munkavállalók távolléti díjának 6 havi együttes összegét.

Amennyiben bekövetkezett leltári hiány mértékét a **gazdálkodó meg szeretné téríttetni** a munkavállalóval, ahhoz pontosan be kell tartani a Munka törvénykönyvében foglalt eljárást.

Ennek módja lehet:

- fizetési felszólítás kibocsátása (a kötelező legkisebb munkabér háromszorosának összegét meg nem haladó igény esetén), vagy
- a munkaügyi peres eljárás kezdeményezése.

Mindkét esetben oda kell figyelni a törvény szigorú - 60 napos - jogvesztő határidejére. Ennek elmulasztása jogvesztéssel jár. Ezen kívül akár büntető feljelentésnek is lehet helye – amennyiben a keletkezett kár, illetve a körülmények ezt indokolják.

Mivel ilyen ügyekben a legkisebb eljárásbeli hibának is komoly következményei lehetnek, célszerű minden lépést ilyen esetekre specializálódott munkajogással, ügyvéddel egyeztetni.

Budapest, 2017. április 26.

Tisztelettel:

dr. Sallai Csilla

Kamarai tag könyvvizsgáló

A honlapon található írások figyelem felhívó jelleggel készültek és tájékoztatásul szolgálnak. Felhívjuk a figyelmet honlapunk jogi nyilatkozatában foglaltakra, amely szerint írásainkban szereplő információk nem helyettesítik a szakmai tanácsadást és nem szolgálnak bármely döntés vagy cselekmény alapjául, azokat a konkrét esetekben mindenki csak a saját kockázatára használhatja fel, illetve az érintett szabályok kivonatos ismertetése, értelmezése miatt nem vállalhatunk felelősséget